

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE**

KLASA: UP/II-034-02/26-01/16

URBROJ: 354-02/11-26-6

Zagreb, 17. veljače 2026.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, OIB: 95857869241, u Vijeću sastavljenom od članova Danijele Antolković, zamjenice predsjednice, te Olge Majdak Huljev i Marijane Gortan Krnić, članica, povodom žalbe žalitelja Ramić-Trade d.o.o. Podstrana, OIB: 39960448656, u odnosu na dokumentaciju o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2025/S F05-0003271, predmet nabave: zamjena transformatora u RHE Velebit i GHE Miljacka, naručitelja HEP-Proizvodnja d.o.o., Zagreb, OIB: 09518585079, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14 i 41/21) te članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16 i 114/22, dalje: ZJN 2016) donosi

R J E Š E N J E

1. Poništava se stavka 21. i stavka 26. Tablice 1, zatim stavka 20. u Tablicama 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7 te stavka 15. u Tablicama 2, 3, 4, 5, 6 i 7 Liste tehničkih karakteristika dokumentacije o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2025/S F05-0003271, predmet nabave: zamjena transformatora u RHE Velebit i GHE Miljacka, naručitelja HEP-Proizvodnja d.o.o. Zagreb.

2. Nalaže se naručitelju HEP-Proizvodnja d.o.o. Zagreb, da u roku od 8 dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, naknadi žalitelju Ramić-Trade d.o.o. Podstrana, troškove žalbenog postupka u iznosu od 10.000,00 eura.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj HEP-Proizvodnja d.o.o. Zagreb objavio je 5. siječnja 2026. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2025/S F05-0003271, predmet nabave: zamjena transformatora u RHE Velebit i GHE Miljacka. Kriterij odabira je ekonomski najpovoljnija ponuda.

U odnosu na sadržaj dokumentacije o nabavi žalbu je 15. siječnja 2026. izjavio zainteresirani gospodarski subjekt Ramić-Trade d.o.o. Podstrana.

Žalitelj u žalbi osporava zakonitost dijela dokumentacije o nabavi. Predlaže poništiti dokumentaciju o nabavi u dijelu zahvaćenom nezakonitošću te traži naknadu troškova žalbenog postupka.

Naručitelj se u odgovoru na žalbu protivi žalbenom zahtjevu i predlaže odbiti žalbu kao neosnovanu.

Tijekom žalbenog postupka pred Državnom komisijom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od poziva na nadmetanje, dokumentacije o nabavi te ostalih dokaza pribavljenih u spis žalbenog postupka.

Žalba žalitelja je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštenih osoba.

Žalba žalitelja je osnovana.

Žalitelj u žalbi navodi da je naručitelj povrijedio odredbe ZJN 2016 o uvjetima i dokazima tehničke i stručne sposobnosti ponuditelja postavljenim u točki 5.3. dokumentacije o nabavi.

Žalitelj uvodno navodi da je naziv postupka nabave zamjena transformatora u RHE Velebit i GHE Miljacka, da se provodi otvoreni postupak javne nabave procijenjene vrijednosti 2.000.000,00 EUR, da će se sklopiti ugovor o javnoj nabavi robe te da je CPV oznaka i naziv predmeta nabave: 31170000 Transformatori.

Žalitelj dalje navodi da je iz tehničke specifikacije vidljivo da naručitelj daje detaljni opis postojećih energetskih transformatora koji će se ovim postupkom nabave zamijeniti novim energetskim transformatorima. Tako navodi da su tehničkom specifikacijom obuhvaćeni sljedeći transformatori: Regulacijski transformator (RT) 36,75/35 kV u RHE Velebit, Uzbudni transformator (UT1) 35/0,4 kV u RHE Velebit, Uzbudni transformator (UT2) 35/0,4 kV u RHE Velebit, Transformator vlastite potrošnje (TVP1) 35/0,4 kV u RHE Velebit, Transformator vlastite potrošnje (TVP2) 35/0,4 kV u RHE Velebit, Transformator vlastite potrošnje Štikada 35/0,4 kV u RHE Velebit, Transformator vlastite potrošnje Opsenica 10/0,4 kV u RHE Velebit, Transformator vlastite potrošnje KT1 35/0,4 kV u GHE Miljacka.

Zatim žalitelj navodi da je naručitelj u tehničkoj specifikaciji dao pregled razloga i obuhvat zamjene transformatora te detaljan opis svih aktivnosti koji se provode na traženoj zamjeni energetskih transformatora, počevši od izrade izvedbenih projekata, demontaže postojećih transformatora, nabave, transporta i montaže novih transformatora, provođenja potrebnih ispitivanja nakon montaže, sve do završne faze koju predstavlja puštanje u pogon novih energetskih transformatora. Nadalje, žalitelj navodi da je naručitelj propisao detaljne tehničke zahtjeve za nove transformatore te u točki 7. *Sukladnost* naveo da ponuditelj mora dokazati sukladnost ponuđenog proizvoda s traženim tako da ispuni "Tablice tehničkih podataka" koje mora priložiti kao sastavni dio elektroničke ponude.

Žalitelj dalje navodi da naručitelj u nastavku tehničke specifikacije daje detaljan opis programa kontrole i osiguranja kvalitete kojeg je potrebno primjenjivati tijekom izrade, isporuke i kasnijeg korištenja u građevini novih energetskih transformatora, dok je na stranicama 49 - 52 tehničke specifikacije naručitelj naveo popis normi sukladno kojima novi transformatori moraju biti proizvedeni i ispitani.

Uvidom u troškovnik, nastavlja žalitelj, iako je za primijetiti da je troškovnik koncipiran u dva dijela - dio A ROBA i dio B USLUGE, pri čemu dio A sadrži osam stavki novih energetskih transformatora koji se isporučuju predmetnom postupku nabave, dok dio B sadrži popis svih potrebnih usluga počevši od izrade izvedbenog projekta, demontaže postojećih transformatora, transporta, montaže i ispitivanja novih transformatora, sve do izrade dokumentacije izvedenog stanja. Iz ranije spomenutih dijelova dokumentacije o nabavi vidljivo je, tvrdi žalitelj, da glavni predmet ovog ugovora predstavlja isporuku novih energetskih transformatora (dio troškovnika A ROBA), dok sporedni (prateći) dio samog ugovora otpada na potrebne usluge na zamjeni postojećih i ugradnji novih transformatora (dio troškovnika B USLUGE). Pri tome sama roba (dio troškovnika A ROBA) u ukupnoj vrijednosti samog ugovora ima, tvrdi žalitelj, udio od približno 90%, dok preostali dio od približno 10% čine potrebne usluge (dio troškovnika B USLUGE). Stoga je sasvim razumljivo, drži žalitelj, da je naručitelj kod vrste predmetnog ugovora o javnoj nabavi naveo da se radi o robi. Dakle, zaključuje, u predmetnom postupku nabave primarno je riječ o isporuci novih energetskih transformatora te su, sukladno toj činjenici, upravo energetski transformatori trebali biti definirani kao roba koja je ista predmetu nabave.

Žalitelj tvrdi da je naručitelj u točki 5.3. Tehnička i stručna sposobnost dokumentacije o nabavi postavio brojne nezakonite uvjete i zahtjeve. Objašnjava da je naručitelj propisao sljedeće:

„5.3. Tehnička i stručna sposobnost 5.3.1. Popis glavnih isporuka robe.

U referentnom razdoblju gospodarski subjekt isporučio je sljedeće glavne isporuke definiranog tipa: Upute o načinu popunjavanja odgovora za ovaj kriterij u ESPD odgovoru;

5.3.1.3. Uvjeti: Minimalni broj referenci 1; U svrhu ispunjavanja tehničke i stručne sposobnosti iz ove točke ponuditelj mora dokazati da je u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom tri godine koje prethode toj godini uredno izvršio minimalno jednu (1) ili više glavnih isporuka i ugradnji trofaznih, uljnih, srednjenaponskih energetskih transformatora napona 35 kV s mogućnošću regulacije napona pod opterećenjem, a koja su uključivala dijagnostička i funkcionalna ispitivanja i puštanja u pogon, čija zbrojena vrijednost mora biti minimalno u visini procijenjene vrijednosti nabave.

Naručitelj nije opisao „isporuku i ugradnju robe slične predmetu nabave“. Ako ponuditelj dokazuje sposobnost sa sličnim robama, mora obrazložiti zbog čega smatra da su robe te usluga ugradnje slični. Naručitelj će prilikom pregleda i ocjene ponuda ocijeniti radi li se o sličnim robama. Ako se kao dokazi sposobnosti navode ugovori s većim, odnosno širim opsegom od traženih dokaza sposobnosti, potrebno je u istima izdvojiti vrijednost dijela ugovora koji se odnosi na traženi dokaz sposobnosti. Da je isporučio i ugradio robu, ponuditelj može dokazati jednim ili više ugovora kroz koje je izvršavao sve navedene isporuke i ugradnje robe ili s više ugovora temeljem kojih je isporučio i ugradio pojedinu robu. Obrazloženje: Naručitelj traži dokaze o isporuci i ugradnji robe obzirom da se radi o isporuci robe koja se ujedno ugrađuje.

5.3.1.4. Način dokazivanja: Za potrebe utvrđivanja navedenog, gospodarski subjekt dostavlja: - ispunjeni ESPD obrazac. Naručitelj će, osim ako već ne posjeduje te dokumente, prije donošenja odluke u postupku javne nabave od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente radi provjere informacija navedenih u ESPD pri čemu se tehnička i stručna sposobnost iz ove točke dokazuje sa sljedećim popratnim dokumentima: - Popis glavnih roba isporučenih i ugrađenih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom tri godine koje prethode toj

godini, s vrijednošću robe, datumom isporuke robe te nazivom druge ugovorne strane.“.

Žalitelj tvrdi da prvi nezakoniti uvjet predstavlja odredba iz točke 5.3. kojom je naručitelj uvjetovao da se robom koja je ista predmetu nabave isključivo smatraju reference na isporuci i ugradnji trofaznih, uljnih, srednjenaponskih energetskih transformatora napona 35 kV s mogućnošću regulacije napona pod opterećenjem, a koja su uključivala dijagnostička i funkcionalna ispitivanja i puštanja u pogon. Ovakvim uvjetom, stav je žalitelja, naručitelj zapravo inzistira na tome da robu koja je ista predmetu nabave čini upravo onaj transformator koji je propisan pod stavkom A.1 troškovnika i opisan u poglavlju 6.2 tehničke specifikacije te upravo one usluge na tom istom transformatoru koje naručitelj traži pod stavkama troškovnika B.5 i B.6. Smatra da je na ovaj način naručitelj prekoračio minimalne razine dokazivanja postojanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti iz relevantnih odredbi ZJN 2016. Dodatno ističe da isti uvjet iz točke 5.3. ima diskriminacijski učinak te učinak ograničavanja tržišnog natjecanja, budući se istim pogoduje isključivo onim ponuditeljima koji su već ranije stekli upravo onakvu identičnu referencu.

Žalitelj ukazuje na to da opis stavke A.1 troškovnika glasi: „Energetski dvonamotni uljni regulacijski transformator RT 36,75/35 kV, 15 MVA, prema Tehničkoj specifikaciji, poglavlje 6.2., kao i prema Tablicama tehničkih podataka. U cijenu uključiti i sve aktivnosti prema Tehničkoj specifikaciji 6.1, vremenski dijagram, I. faza.“

Nadalje ukazuje da se u Tehničkoj specifikaciji, u poglavlju 6.2. *Zahtjevi na regulacijski transformator (RT) 36,75/35 kV u RHE Velebit* navodi: „Novi regulacijski transformator (RT) treba biti trofazni, dvonamotni, uljni, nazivne snage 15 MVA, prijenosnog omjera 36,75/35 kV, s mogućnošću regulacije napona pod opterećenjem.“

Nadalje ukazuje da opis stavke B.5 troškovnika glasi: „Montaža (ugradnja) novog regulacijskog transformatora RT i pripadajuće opreme u RHE Velebit prema Tehničkoj specifikaciji 6.1, vremenski dijagram, III. faza.“ Također, opis stavke B.6 troškovnika glasi: „Funkcionalno ispitivanje nakon montaže opreme, funkcionalno ispitivanje kod puštanja u pogon i puštanje u pogon novog regulacijskog transformatora RT i pripadajuće opreme u RHE Velebit prema Tehničkoj specifikaciji 6.1, vremenski dijagram, III. faza.“

Drugi nezakonit uvjet iz točke 5.3., nastavlja dalje žalitelj, predstavlja zahtjev naručitelja da će prihvatiti samo reference (dokaze) o isporuci i ugradnji robe. Kako je to već ranije izneseno, iz relevantnih dijelova dokumentacije o nabavi vidljivo je da glavni predmet ovog ugovora predstavlja isporuka novih energetskih transformatora (dio troškovnika A ROBA), dok sporedni (prateći) dio samog ugovora otpada na potrebne usluge na zamjeni postojećih i ugradnji novih transformatora (dio troškovnika B USLUGE). Pri tome, ponavlja, sama roba (dio troškovnika A ROBA) u ukupnoj vrijednosti samog ugovora ima udio od približno 90% dok preostali dio od približno 10% čine potrebne usluge (dio troškovnika B USLUGE). Naime, pojašnjava, u praksi je čest slučaj da se od strane naručitelja zahtijevaju samo isporuke energetskih transformatora gdje isporučitelj svoju obvezu izvršava po isporuci transformatora na skladište naručitelja, a potom sam naručitelj ugrađuje i pušta transformatore u pogon. Stoga je svojim uvjetom da će prihvatiti samo reference (ugovore) kod kojih je ponuditelj morao isporučiti i ugraditi robu (energetske transformatore), drži žalitelj, naručitelj diskriminirao i stavio u podređeni položaj sve potencijalne ponuditelje koji imaju potrebne reference za isporuku robe, no nemaju referencu, koja pored same isporuke, sadržava i ugradnju robe. Smatra da je i na ovaj način naručitelj prekoračio minimalne razine tehničke i stručne sposobnosti iz relevantnih odredbi ZJN 2016, da je postavio uvjet koji krši načelo razmjernosti (proporcionalnosti) i ima ujedno diskriminacijski učinak te učinak ograničavanja tržišnog natjecanja, budući se istim pogoduje onim ponuditeljima koji su

u tekućoj godini kao i u prethodne tri godine izvršavali isporuku i ugradnju robe u zbrojenoj vrijednosti ovdje procijenjene vrijednosti nabave.

Nadalje, žalitelju je sporna i odredba iz točke 5.3. kojom je kao način dokazivanja predviđen popis glavnih roba isporučenih i ugrađenih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom tri godine koje prethode toj godini, s vrijednošću robe, datumom isporuke robe te nazivom druge ugovorne strane. Smatra da je na ovaj način naručitelj odstupio od odredbi članka 268. stavka 1. točke 2. ZJN 2016 koja propisuje da se tehnička i stručna sposobnost može dokazati isključivo popisom glavnih isporuka robe, a ne popisom glavnih roba isporučenih i ugrađenih, kako je to nezakonito odredio naručitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu apostrofira činjenicu da sam predmet nabave u naslovu *Opis predmeta nabave* glasi „Zamjena transformatora u RHE Velebit i GHE Miljacka“, dakle, ističe, predmet nabave ne obuhvaća samo nabavu i isporuku transformatora, već termin „zamjena“ podrazumijeva niz tehnički složenih usluga. Navedeno ne osporava ni žalitelj budući da je razvidno da nabava po strukturi tehničke specifikacije i troškovnika predstavlja ugovor po principu „ključ u ruke“ i, osim same nabave, transporta i istovara transformatora, sadrži niz usluga bez kojih se ugovor ne može uspješno završiti po principu kompletnosti i funkcionalnosti. Usluge u troškovniku, nastavlja naručitelj, između ostalog, sadrže postupak izrade izvedbenog projekta, projekta izvedenog stanja, proizvodne i montažne usluge u tvornici, međufazne kontrole i tvornička ispitivanja u kojima sudjeluje i naručitelj, transport i transportno osiguranje, demontažne usluge u hidroelektrani, montažne usluge u hidroelektrani, projekte prilagođenja, integraciju u sustav električke zaštite, nadzora i upravljanja, završna ispitivanja i puštanje u pogon te obuku osoblja, dakle niz usluga u tvornici i na terenu bez kojih ugovor ne može biti uspješno završen i koje su potrebne da bi se uspješno izvršila zamjena transformatora. Upravo iz prethodno navedenih razloga, naglašava naručitelj, u spornoj točki 5.3. traži reference o isporuci i ugradnji te uspješnom ispitivanju i puštanju u pogon transformatora srednjeg napona.

Vezano za drugi nezakoniti uvjet iz točke 5.3. naručitelj podsjeća da sama isporuka transformatora, dakle nabava, transport i istovar robe na elektranu ne predstavlja cjelovit ugovor te time sama referenca isporuke transformatora njemu ne jamči da se radi o pouzdanom ponuditelju s iskustvom, čije pružanje usluga na terenu neće dovesti u pitanje pogon hidroelektrane i sigurnu opskrbu električnom energijom. Naručitelj ističe da nema na raspolaganju kvalificirano osoblje koje bi moglo izvršiti ostatak usluga na terenu, a ugovaranje tih usluga zasebnim ugovorom predstavljalo bi cijepanje nabave. Sukladno članku 259. stavku 3. ZJN 2016, nastavlja naručitelj, u takvim slučajevima je ovlašten zahtijevati dokaz tehničke i stručne sposobnosti koji se odnosi na isporuku i ugradnju robe, odnosno na izvršenje ugovora u cjelini, pri čemu se proporcionalnost uvjeta ne može ocjenjivati isključivo prema vrijednosnom udjelu pojedinih stavki, već prema naravi, tehničkoj složenosti i razini rizika izvršenja ugovora. Naručitelj tvrdnju žalitelja o omjeru udjela roba i usluga u predmetu nabave 90:10 smatra netočnom i ničim dokazanom te naglašava da, kao uvjet sposobnosti, nije propisao koliki udio u vrijednosti izvršenih isporuka i ugradnji robe mora imati roba, a koliki njezina ugradnja. Ono što je bitno da su usluge sastavni dio predmeta nabave.

Nadalje, vezano za prvi uvjet, suprotno tvrdnjama žalitelja, naručitelj ističe kako nije zahtijevao isključivo identične reference, budući da iz sadržaja predmetne točke izričito proizlazi da je dopušteno dokazivanje tehničke i stručne sposobnosti i sličnim robama, uz mogućnost obrazloženja i ocjene sličnosti u postupku pregleda i ocjene ponuda. Naručitelj naglašava da u tekstu točke 5.3. ostavlja mogućnost ponuditeljima da prilože reference sa „sličnim uslugama“, ali uz navod „Naručitelj nije opisao

“isporuku i ugradnju robe slične predmetu nabave“. Ako ponuditelj dokazuje sposobnost sa sličnim uslugama, mora obrazložiti zbog čega smatra da su robe te usluga ugradnje slični. Naručitelj će prilikom pregleda i ocjene ponuda ocijeniti radi li se o sličnim robama.“.

Naručitelj smatra da žalitelj naglašava opće i laicima poznate tehničke podatke za srednjenaponske transformatore za vanjsku montažu (energetski, trofazni, uljni, naponska razina 35 kV) koji su zajednički za najveći broj srednjenaponskih transformatora u portfelju HEP Proizvodnje d.o.o., ali i u portfelju ostalih proizvođača električne energije, kao i distributera električne energije. Slijedom te činjenice, nastavlja, upravo te podatke i navodi kao referentne tehničke podatke za dokazivanje sposobnosti, a ne primjerice, podatak o snazi 15 MVA koja je obilježje postojećeg transformatora koji se mijenja i koji podatak žalitelj u tekstu citira, ali ne komentira. Dakle, naručitelj ističe da nije naveo točno iste transformatore koji se mijenjaju te je ostavio mogućnost dostave široke lepeze referenci za isporuku i ugradnju transformatora različitih namjena, dimenzija, tehnologija izrade i ugradnje, hlađenja, opsega regulacije te naposljetku, a što je najvažnije i što bi najviše ograničavalo ponuditelje, nazivnih snaga koje nema u referentnim uvjetima i koje mogu biti i znatno manje od onih navedenih u troškovniku i tehničkoj specifikaciji.

Ispitujući žalbeni navod izvršen je uvid u dokumentaciju o nabavi, dio Kriteriji za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, kojim je utvrđeno da je žalitelj pravilno u žalbi citirao točku 5.3. čija je zakonitost predmet žalbenog navoda.

Prema točki 5. *Obuhvat zamjene transformatora* Tehničke specifikacije, zamjena energetskih transformatora vlastite potrošnje u RHE Velebit i GHE Miljacka obuhvaća demontažu postojećih transformatora, nabavu, transport, montažu transformatora i pripadne opreme, dijagnostička i funkcionalna ispitivanja te puštanje u pogon sljedećih transformatora: Regulacijski transformator (RT) 36,75/35 kV u RHE Velebit, Uzbudni transformator (UT1) 35/0,4 kV u RHE Velebit, Uzbudni transformator (UT2) 35/0,4 kV u RHE Velebit, Transformator vlastite potrošnje (TVP1) 35/0,4 kV u RHE Velebit, Transformator vlastite potrošnje (TVP2) 35/0,4 kV u RHE Velebit, Transformator vlastite potrošnje Štikada 35/0,4 kV u RHE Velebit, Transformator vlastite potrošnje Opsenica 10/0,4 kV u RHE Velebit i Transformator vlastite potrošnje KT1 35/0,4 kV u GHE Miljacka.

U točki 6. *Zahtjevi prilikom zamjene transformatora* Tehničke specifikacije naručitelj je naveo opće zahtjeve koji moraju biti zadovoljeni prilikom zamjene energetskih transformatora vlastite potrošnje u RHE Velebit i GHE Miljacka. Tako, između ostalog, navodi: potrebno je demontirati sve navedene transformatore te njihovu pripadnu opremu i transportirati ih na predviđeno mjesto u krugu elektrane, gdje će se isti nalaziti do njihova rashoda te potrebno je nabaviti, transportirati i montirati nove transformatore te nakon montaže iste ispitati i pustiti u pogon, a sve prema vremenskom dijagramu (fazama), koje u nastavku detaljno navodi.

Za ocjenu osnovanosti žalbenog navoda mjerodavno pravo čine odredbe članka 4. stavka 1. i 2., članka 205. stavka 1. i 2., članka 206. stavka 2., članaka 256. do 259., članka 399. stavka 3. te članka 403. ZJN 2016, kao i odredbe članka 2. stavka 1. te članka 3. stavka 1. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine, broj 65/07 i 75/20; dalje u tekstu: Pravilnik o dokumentaciji).

Iz navedenih odredbi ZJN 2016 proizlazi da naručitelj unutar dopuštenog zakonskog okvira slobodno određuje i opisuje predmet nabave u skladu sa svojim potrebama. Pri tome je uobičajeno da se predmet nabave određuje sukladno dotadašnjem iskustvu i situaciji na tržištu, uz poštivanje načela tržišnog nadmetanja i

pružanja jednake mogućnosti sudjelovanja u postupku svim zainteresiranim subjektima na tržištu, a sve u skladu sa zakonskim odredbama i načelima javne nabave. Naručitelj je prilikom izrade dokumentacije o nabavi i svih njezinih sastavnih dijelova dužan voditi računa da se ne krši načelo zabrane diskriminacije, načelo jednakog tretmana i načelo uzajamnog priznavanja, koja načela su osnovna načela javne nabave.

Iz navedenih odredbi ZJN 2016 evidentno je da su sastavljanje dokumentacije o nabavi i opis predmeta nabave u autonomnoj ovlasti naručitelja i da su sve navedene radnje uvjetovane potrebama naručitelja, ali su, s druge strane, uvjetovane i obvezom naručitelja da specifikacijom predmeta nabave ne smije pogodovati bilo kojem ponuditelju u postupcima javne nabave.

Nadalje, iz navedenih odredbi ZJN 2016 proizlazi da naručitelj nije obavezan propisivati uvjete tehničke i stručne sposobnosti gospodarskih subjekata, međutim, ukoliko se naručitelj odluči propisati te uvjete obavezan je voditi računa o ograničenjima koja mu određuju članci 256. - 259. ZJN 2016 pa tako, između ostalog, i odrediti koja je to tražena (*potrebna*) *minimalna razina sposobnosti* koja je potrebna za izvršenje predmeta nabave, ali i odrediti jasne dokaze kojima se ta razina sposobnosti dokazuje.

Žalitelj smatra da je naručitelj postavio nezakoniti uvjet tehničke i stručne sposobnosti na način da se robom koja je ista predmetu nabave smatraju samo one reference na isporuci i ugradnji trofaznih, uljnih, sredjenaponskih energetske transformatora napona 35 kV s mogućnošću regulacije napona pod opterećenjem, a koja su uključivala dijagnostička i funkcionalna ispitivanja i puštanja u pogon, a gdje takav uvjet odgovara upravo onoj robi i onim uslugama koje su propisane stavkama A.1, B.5 i B.6 troškovnika te tekstu poglavlja 6.2 tehničke specifikacije koje se odnosi na stavku A.1 troškovnika. Žalitelj nije u pravu kada zauzima ovakav stav budući da je iz odredbi točke 5.3. dokumentacije o nabavi jasno propisano da ponuditelj može ovaj uvjet dokazivati isporukom i ugradnjom neke robe slične predmetu nabave, no da je pri tome ponuditelj dužan obrazložiti zbog čega smatra da su robe i usluge ugradnje te robe navedene u njegovoj referenci relevantne za dokazivanje predmetnog uvjeta tehničke i stručne sposobnosti. Osim toga, cijeni se osnovanom argumentacija naručitelja da je u predmetnom slučaju propisao samo osnovne tehničke specifikacije transformatora koje ugrađuje, a da pri tome nije ponuditelje ograničavao u pogledu namjene, dimenzija, tehnologije izrade i ugradnje, hlađenja, opsega regulacije transformatora, nazivnih snaga i sl. Nadalje, žalitelj smatra da je predmetni uvjet diskriminirajući i ograničavajući po tržišno natjecanje i zbog toga što je naručitelj tražio referencu koja se odnosi i na robu i na ugradnju te robe smatrajući da se predmet nabave odnosi 90% na robu a samo 10% na ugradnju robe, međutim Državna komisija i ovaj žalbeni navod cijeni neosnovanim. Naime, prema odredbi članka 259. stavka 3. ZJN 2016 u postupku javne nabave čiji je predmet isporuka robe i koji obuhvaća poslove postavljanja ili instalacije, pružanje usluga ili izvođenje radova, stručna sposobnost gospodarskog subjekta za izvođenje poslova postavljanja ili instalacije robe, pružanje usluga ili izvođenje radova može se ocjenjivati u odnosu na njegove vještine, učinkovitost, iskustvo i pouzdanost. Dakle, zakonodavac je naručitelja ovlastio, u slučaju kada je predmet nabave roba i ugradnja/instalacija robe, postaviti uvjete i tražiti dokaze tehničke i stručne sposobnosti kojima bi ocijenio njegovo iskustvo u takvim kombiniranim isporukama robe i usluga koje se odnose na tu robu. Nastavno na iznijeto, Državna komisija je mišljenja da ovaj uvjet nema diskriminacijski učinak niti učinak ograničavanja tržišnog natjecanja, a žalitelj ničim nije dokazao da bi tome bilo tako. Slijedom navedenog, navodi žalitelja da je naručitelj u točki 5.3. dokumentacije o nabavi tražio dokaz koji ne predstavlja minimalnu razinu sposobnosti iz članka 256. stavka 3. ZJN 2016 ocijenjen je neosnovanim.

U vezi s žaliteljevim navodom da se ovdje ne radi o dokazu propisanom člankom 268. stavkom 1. točkom 13. ZJN 2016 napominje se da se traženi dokaz tehničke i stručne sposobnosti iz točke 5.3. dokumentacije o nabavi može podvesti u okviru odredbi članka 268. stavka 1. ZJN 2016 jer taj dokaz, zbog korelacije s odredbom članka 259. stavka 3. toga Zakona, „prati“ predmet nabave, sve kako je ranije obrazloženo. U konkretnom slučaju naručitelj je obrazložio zašto bi ponuditelj koji je, osim što je isporučio transformatore, iste i ugradio, dokazao potrebnu razinu sposobnosti koja osigurava da je sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi. Stoga je i ovaj žalbeni navod ocjenjen neosnovanim.

Žalitelj dalje opisuje da se u dijelu dokumentacije o nabavi naziva „Lista tehničkih karakteristika“ nalazi Tablica 8 *Tehnički zahtjev za transformator vlastite potrošnje KT1 (35/0,4 kV) u GHE Miljacka*, koja tablica se odnosi na transformator nazivne snage 250 kVA (stavka 13. predmetne tablice) čiji su nazivni naponi u praznom hodu $35 \pm 2,5\%$ kV (napon primara, odnosno visokonaponske strane) i 0,4 kV (napon sekundara, odnosno niskonaponske strane) (stavka 14. predmetne tablice). Nadalje opisuje da se za predmetni transformator traže gubici prema zahtjevima za ekološki dizajn prema Uredbi komisije EU br. 548/2014 (stavka 4. predmetne tablice) te da se isti zahtjev ponavlja i stavci 21. predmetne tablice gdje se traži sukladnost sa zahtjevima ekološkog dizajna prema Uredbi komisije EU 548/2014 Ecodesign Tier 2, a gdje Tier 2 predstavlja razinu gubitaka 2.

Međutim, nastavlja žalitelj, iako se nedvojbeno zahtijeva da transformator mora imati razine gubitaka Ecodesign Tier 2 prema Uredbi komisije EU br. 548/2014, zahtjevi u stavkama 22. i 23. predmetne tablice nisu u skladu sa odredbama predmetne Uredbe. Naime, u stavkama 22. i 23. Tablice 8 postavljeni su sljedeći tehnički zahtjevi:

- Nazivni gubici praznog hoda (pri U_n i f_n) $P_o (\pm 15,0\%)$: 650 W
- Nazivni gubici kratkog spoja pri temperaturi namota 75°C , nazivnoj snazi, nazivnom VN naponu (reg preklopka postavljena na nazivni VN napon) $P_k (\pm 15,0\%)$: 4600 W.

Žalitelj dalje navodi da je Uredba Komisije (EU) br. 548/2014 od 21. svibnja 2014. o provedbi Direktive 2009/125/EZ za ekološki dizajn proizvoda u pogledu malih, srednjih i velikih energetske transformatora obvezujući zakonodavni akt EU te da se u točki 9. te Uredbe navodi da stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije, te da je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

U navedenoj Uredbi (EU) br. 548/2014 vidljivo je da se u Tablici I.1 za ovdje traženi transformator nazivne snage 250 kVA propisuje sljedeće: Tablica I.1.: M2 Najviši gubici opterećenja i gubici praznog hoda (u W) za trofazne srednje energetske transformatore uronjene u tekućinu s jednim namotom napona $U_m \leq 24$ kV i drugim namotom napona $U_m \leq 3,6$ kV (prilaže tablicu i navodi poveznicu kao izvor).

Nadalje žalitelj navodi da, kako se kod ovdje traženog transformatora nazivne snage 250 kVA radi o transformatoru čiji su nazivni naponi u praznom hodu $35 \pm 2,5\%$ kV (napon primara, odnosno visokonaponske strane) i 0,4 kV (napon sekundara, odnosno niskonaponske strane), na takav transformator primjenjuju se korekcijski faktori propisani Tablicom I.3.a predmetne Uredbe (EU) br. 548/2014, a gdje je propisano: Korekcijski faktori koji se primjenjuju na gubitke opterećenja i gubitke praznog hoda iz tablica I.1., I.2. te I.6. za srednje velike strujne transformatore sa specijalnim kombinacijama napona namota (nazivne snage ≤ 150 kVA) (prilaže tablicu i navodi poveznicu kao izvor). Sukladno gore iznesenom, zaključuje žalitelj, primjenom podataka za gubitke praznog hoda iz Tablice I.1 (270 W) te uz primjenu korekcijskog faktora od 15% iz Tablice I.3.a, zahtjev za gubitke praznog hoda je trebao glasiti 310,5

W. Dalje ističe da je zahtjev iz Uredbe (EU) br. 548/2014 znatno stroži nego što je to ovdje zahtjev naručitelja, koji je u stavci 22. postavio zahtjev za gubitke praznog hoda od 650 W. Također, sukladno ranije iznesenom, primjenom podataka za gubitke opterećenja (gubitke kratkog spoja) iz Tablice I.1 (2350 W) te uz primjenu korekcijskog faktora od 10% iz Tablice I.3.a, zahtjev za gubitke opterećenja (gubitke kratkog spoja) je trebao glasiti 2585 W. Dalje ističe da je zahtjev iz Uredbe (EU) br. 548/2014 znatno stroži nego što je to ovdje zahtjev naručitelja koji je u stavci 23. postavio zahtjev za gubitke opterećenja (gubitke kratkog spoja) od 4600 W.

Naručitelj u odgovoru na žalbu ukazuje na tvrdnju žalitelja da se: „predmetna tablica odnosi na transformator nazivne snage 250 kVA (stavka 13. predmetne tablice) čiji su nazivni naponi u praznom hodu $35 \pm 2 \times 2,5\%$ kV (napon primara, odnosno visokonaponske strane) i 0,4 kV (napon sekundara, odnosno niskonaponske strane) (stavka 14. predmetne tablice).“ U nastavku, nastavlja naručitelj, žalitelj navodi neusklađenost sa zahtjevima za ekološki dizajn prema Uredbi komisije EU br. 548/2014, a kao ključni dokaz navodi podebljanim tiskom podatke iz Tablice 1.1.: „M2 Najviši gubici opterećenja i gubici praznog hoda (u W) za trofazne srednje energetske transformatore uronjene u tekućinu s jednim naponom namota U_m jednako ili veće od 24 kV i drugim namotom napona $U_m \leq 3,6$ kV“. Naručitelj ističe da se Tablica koju je žalitelj priložio kao dokaz, a koja je sastavni dio spomenute Uredbe, odnosi na transformatore maksimalnog primarnog napona (U_m) manjeg ili jednakog 24 kV, a maksimalni primarni napon transformatora koji su predmet nabave je znatno veći, zbog čega tablica nije primjenjiva za transformatore koji su predmet nabave.

Naručitelj dalje navodi da žalitelj u nastavku prilaže korekcijsku tablicu 1.3.a te Uredbe pokušavajući time opravdati žalbeni navod tvrdnjom da postoje korekcijski faktori od 10% za gubitke opterećenja i 15% za gubitke praznog hoda i to za transformatore „Primarnog najvišeg napona za opremu $U_m = 36$ kV i sekundarnog najvišeg napona za opremu $U_m \leq 3,6$ kV“. Naručitelj skreće pozornost da predmetni transformator koji ovim postupkom nabavlja nema fiksni prijenosni omjer te da ima mogućnost regulacije napona, što i sam žalitelj navodi, te da vrijednost primarnog nazivnog napona može biti $35 + 2 \times 2,5\%$ kV, dakle i $35 + 5\%$ kV, a što daje vrijednost maksimalnog primarnog napona od 36,75 kV. Spomenuti maksimalni napon viši je od maksimalnog napona $U_m = 36$ kV za koji vrijedi korekcijska tablica na koju se poziva žalitelj. Također navodi da je pozivanje na Uredbu komisije EU br. 548/2014, u dijelu koji se odnose na tehničke karakteristike tražene opreme, legitimno i to u dijelovima gdje je primjenjivo te je to i njegova intencija, ali poštujući naponske granice za koje je Uredba propisala garantirane tehničke podatke. Naručitelj smatra da žalitelj nije dokazao predmetni žalbeni navod.

Ispitujući žalbeni navod utvrđene su sljedeće činjenice.

Točkom 7. *Sukladnost Tehničke specifikacije* naručitelj je propisao:

„Ponuditelj mora dokazati sukladnost ponuđenog proizvoda traženom na način da ispuni „Tablice tehničkih podataka“ tako da: se pridržava zahtjeva danih u „Tablicama tehničkih podataka“ ili drugdje u ovim tehničkim uvjetima, u „Tablicama tehničkih podataka“ ponuditelj popunjava samo stupac „Ponuđena karakteristika“; ostali stupci u „Tablicama tehničkih podataka“ ne smiju se ni u kojem slučaju mijenjati, bilo dodavanjem, bilo promjenom podataka; svaka pozicija u „Tablicama tehničkih podataka“ treba biti popunjena. U suprotnom će naručitelj smatrati da ponuđena roba nije sukladna traženoj, a ponudu ocijeniti nepravilnom.“

Uvidom u dio dokumentacije o nabavi naziva „Lista tehničkih karakteristika“ vidljivo je da dokument sadrži osam tablica u kojima je naručitelj u stupcima „Opis“ i

„Zahtijevana karakteristika“ propisao tehničke zahtjeve kojima moraju udovoljiti novi energetske transformatori, dok su u stupcu „Ponudena karakteristika“ ponuditelji dužni upisati karakteristike nudaenih transformatora. Dalje uvidom u točku „2. Sadržaj i način izrade“ dokumentacije o nabavi, koja se odnosi na izradu ponude, je utvrđeno da je naručitelj ispunjene tablice tehničkih podataka odredio kao sastavni dio elektroničke ponude te da se radi o dokumentu kojim ponuditelj dokazuje sukladnost ponudene robe/opreme sa zahtjevima u pogledu opisa predmeta nabave i tehničke specifikacije.

Uvidom u Listu tehničkih karakteristika razvidno je da je u Tablici 8 u kojoj su navedeni tehnički zahtjevi za transformator vlastite potrošnje KT1 (35/0,4 kV) u GHE Miljacka naručitelj u stavci 22. propisao: Nazivni gubici praznog hoda (pri U_n i f_n) P_0 ($\pm 15,0\%$): 650 W, a u stavci 23: Nazivni gubici kratkog spoja pri temperaturi namota 75°C , nazivnoj snazi, nazivnom VN naponu (reg preklopka postavljena na nazivni VN napon) P_k ($\pm 15,0\%$): 4600 W. U istoj Tablici naručitelj je u stavci 12. propisao: Prijenosni omjer $35\pm 2\times 2,5\%$ kV/0,4 kV te u stavci 13.: Nazivna snaga: 250 kVA.

U točki 3.8. Tehničke specifikacije, *Transformator vlastite potrošnje KT1 35/0,4 kV u GHE Miljacka* naručitelj je propisao osnovne tehničke podatke toga transformatora te priložio fotografije kako bi se vidio smještaj KT1 i uljne jame u frafo boksu te spoj VN strane. Tako je naveden nazivni napon: 35/0,4 kV.

Točkom 6.9. Tehničke specifikacije, *Zahtjevi na transformator vlastite potrošnje KT1 35/0,4 kV u GHE Miljacka*, naručitelj je propisao da energetske transformator treba biti trofazni, uljni, dvonamotni, snage 250 kVA, predviđen za unutarnju montažu, za maksimalni pogonski napon visokonaponske strane 38 kV, prijenosnog omjera 35/0,4 kV s regulacijom napona na visokonaponskoj strani. Regulacija napona izvodi se prespajanjem izvoda namota pomoću ručne preklopke za regulaciju napona u beznaponskom stanju.

Za ocjenu osnovanosti ostalih žalbenih navoda u žalbi mjerodavno pravo čine odredbe članka 4., članka 200. stavka 1., članka 399. stavka 3. te članka 403. ZJN 2016, kao i odredbe članka 2. stavka 1. te članka 3. stavka 1. Pravilnika.

Žalitelj tvrdi da je naručitelj u tehničkoj specifikaciji transformatora vlastite potrošnje KT1 (35/0,4 kV) koji će biti ugrađen u GHE Miljacka, jednog od 8 koje nabavlja, propisao uvjete koji su stroži od onih propisanih Uredbom Komisije (EU) br. 548/2014 od 21. svibnja 2014. o provedbi Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu malih, srednjih i velikih energetskih transformatora.

Valja istaknuti da je sukladno pravilima javne nabave, naručitelj ovlašten definirati tehničke specifikacije u skladu sa svojim stvarnim potrebama, pod uvjetom da su zahtjevi razmjerni, objektivno opravdani i primjenjivi jednako na sve gospodarske subjekte. Naručitelj je detaljno obrazložio da se tablice na koje u žalbi ukazuje žalitelj, a koje su sastavni dio obvezujuće Uredbe neprimjenjive na transformatore koji su predmet nabave.

Sukladno pravilima o teretu dokazivanja iz članka 403. ZJN 2016, teret dokazivanja navoda iz žalbe leži na žalitelju. Stoga je žalitelj u konkretnom slučaju bio dužan ne samo iznijeti tvrdnje o nezakonitom postupanju naručitelja prilikom definiranja tehničkih specifikacija, već ih i potkrijepiti relevantnim i uvjerljivim dokazima.

Uvidom u odredbe obvezujuće Uredbe Komisije (EU) br. 548/2014, konkretno u Tablicu I.1. *Najviši gubici opterećenja i gubici praznog hoda (u W) za trofazne srednje energetske transformatore uronjene u tekućinu s jednim namotom napona $U_m \leq 24$ kV i drugim namotom napona $U_m \leq 3,6$ kV*, koju žalitelj dostavlja u žalbenom postupku, je utvrđeno da se priložena tablica odnosi na, kako joj naziv i govori, trofazne srednje energetske transformatore napona uronjene u tekućinu s jednim naponom namota $U_m \leq 24$ kV i drugim namotom napona $U_m \leq 3,6$ kV, što znači da mu je maksimalni

primarni napon jednak ili manji od 24 kV, dok je maksimalni primarni napon transformatora opisanog u Tablici 8. $35 \pm 2 \times 2,5\%$ kV.

Uvidom u drugu tablicu iz iste Uredbe, koju u spis dostavlja žalitelj, Tablicu I.3.a *Korekcijski faktori koji se primjenjuju na gubitke opterećenja i gubitke praznog hoda iz tablice I.1., I.2. te I.6. za srednje velike strujne transformatore sa specijalnim kombinacijama napona namota (nazivne snage $\leq 3\ 150$ kVA)* razvidno je da se odnosi na korekcijske faktore za određene transformatore, među ostalim i za one uronjene u tekućinu (iz Tablice I.1. koja je prethodno opisana) i to primarnog najvišeg napon za opremu $U_m = 36$ kV te da korekcija iznosi 10% te transformatora sekundarnog najvišeg napona za opremu $U_m = 3,6$ kV te da korekcija iznosi 15%. Iz opisane tablice razvidno je da se odnosi na transformatore, koji, osim što su slabijeg maksimalnog primarnog napona od transformatora kojeg naručitelj nabavlja u Tablici 8., pri tome imaju fiksni prijenosni omjer - $U_m = 36$ kV (napon primara) i $U_m \leq 3,6$ kV (napon sekundara), dok se u predmetnom slučaju nabavlja transformator koji ima mogućnost regulacije napona na visokonaponskoj strani (naponu primara) $U_m = 35 \pm 2 \times 2,5\%$, dakle do $35 + 5\%$, što zapravo znači da transformator kojeg naručitelj nabavlja ima maksimalnu vrijednost napona primara 36,75 kV, dok se tablica na koju upućuje žalitelj odnosi na transformatore koji imaju fiksni napon primara maksimalno 36 kV.

U konkretnom slučaju, žalitelj nije dokazao da bi propisivanjem zahtjeva u stavci 22. Nazivni gubici praznog hoda (pri U_n i f_n) $P_0 (\pm 15,0\%)$: 650 W i stavci 23. Tablice 8 Nazivni gubici kratkog spoja pri temperaturi namota 75°C , nazivnoj snazi, nazivnom VN naponu (reg preklopka postavljena na nazivni VN napon) $P_k (\pm 15,0\%)$: 4600 W došlo do povrede obvezujućih odredbi Uredbe Komisije (EU) br. 548/2014. Slijedom navedenog, budući da žalitelj nije dokazao povredu koju naručitelju stavlja na teret niti je u žalbenom postupku opovrgao navode naručitelja, za što je imao priliku, ocijenjeno je da su ovi žalbeni navodi neosnovani.

Žalitelj dalje navodi da je dokumentacija o nabavi kontradiktorna i pogrešna jer se u stavci 21. Tablice 1 za transformator RT (36,75/35 kV) u RHE Velebit traži „LI 250 AC 95 za VN stranu i nultočku“, a da se prema dostavljenoj natpisnoj pločici u Tehničkoj specifikaciji nultočka nalazi na NN strani (35 kV), a ne na VN strani (prilaže skicu natpisne pločice). S obzirom da je stavka 21. Tablice 1 pogrešna potrebno ju je izmijeniti na način da se nultočka odnosi na NN stranu u skladu sa Tehničkom specifikacijom, zaključno ističe žalitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da se ovdje radi manjem previdu koji ničim ne ugrožava transparentno nuđenje jer se radi o sintaksoj pogrešci gdje je umjesto NN tipfelerom upisano VN. Iz jednopolne sheme rasklopnog postrojenja u dokumentaciji za nuđenje razvidno je da se regulacija vrši na niskonaponskoj strani s obzirom na grupu spoja transformatora te da istu nije ni moguće vršiti na viskonaponskoj (VN) strani, a što je žalitelju te svakom ponuditelju transformatora poznato, zaključno ističe naručitelj.

Za ocjenu osnovanosti ostalih žalbenih navoda u žalbi mjerodavno pravo čine odredbe članka 4., članaka 200. stavka 1., članka 399. stavka 3. te članka 403. ZJN 2016, kao i odredbe članka 2. stavka 1. te članka 3. stavka 1. Pravilnika.

Uvidom u natpisnu pločicu u Tehničkoj specifikaciji utvrđeno je da je žalitelj u pravu kada tvrdi da je dokumentacija o nabavi u opisanom segmentu kontradiktorna, a isto potvrđuje i sam naručitelj u odgovoru na žalbu. Žalbeni navod je osnovan.

Žalitelj dalje navodi da je dokumentacija kontradiktorna i pogrešna i zbog toga jer u stavci 26. Tablice 1 regulacijska preklopka napona nalazi se na VN strani što je pogrešno jer se prema podacima u Tehničkoj specifikaciji regulacijska preklopka

napona nalazi na NN strani transformatora (prilaže istu skicu kao kod prethodnog navoda). S obzirom da je stavka 26. Tablice 1 pogrešna istu je potrebno izmijeniti na način da se regulacijska preklopka napona nalazi na NN strani transformatora (35 kV), u skladu sa Tehničkom specifikacijom, zaključuje žalitelj.

Naručitelj naglašava da se ovdje radi samo o jednom slovu u opisu stavke te da ista ne može izmijeniti tehnički smisao opisa stavke i dovesti u zabludu bilo kojeg ponuditelja, budući da je s obzirom na grupu spoja i tehničke podatke transformatora tehnički nemoguća.

Kao i prethodnom slučaju, i ovdje je uvidom u natpisnu pločicu utvrđeno da je žalitelj u pravu kada tvrdi da je dokumentacija o nabavi u opisanom segmentu kontradiktorna, a isto potvrđuje i sam naručitelj u odgovoru na žalbu. Žalbeni navod je osnovan.

Žalitelj također navodi da je dokumentacija o nabavi kontradiktorna i pogrešna jer je iz priloženih Tablica 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7 (za stavku 20. svake te Tablice propisan je napon kratkog spoja (ili 9%, ili 6% ili 4%) vidljivo da naručitelj za predmetnu stavku 20. nije naveo toleranciju $\pm 10\%$ u skladu sa normom pa smatra da je stavke potrebno izmijeniti na način da se za navedene vrijednosti doda tolerancija $\pm 10\%$ u skladu sa normom.

Žalitelj također smatra da je dokumentacija o nabavi kontradiktorna i pogrešna jer je u stavci 15. Tablice 2, 3, 4, 5, 6 i 7 naručitelj propisao struju magnetiziranja 0,28% i 0,71% bez ikakvih tolerancija. S obzirom na to da u Tablici 8 nije niti navedena struja magnetiziranja žalitelj predlaže da se predmetna tehnička specifikacija izbacila iz svih ostalih tablica, a ukoliko to nije prihvatljivo predlaže se zahtjev za strujom magnetiziranja izmijeniti na način da navedene vrijednosti budu maksimalne dopuštene vrijednosti ($\leq 28\%$ i $\leq 0,71\%$), a ne fiksne vrijednosti, kao što je to u trenutnom obliku.

Naručitelj u pogledu napona kratkog spoja u odgovoru na žalbu navodi da se u dokumentaciji o nabavi, točnije u Tehničkoj specifikaciji izravno referira na norme koje izričito propisuju tolerancije za sve tehničke parametre. Smatra da je žalitelju poznato, da nije moguće proizvesti transformator s točno određenim iznosom napona kratkog spoja koji propiše kupac te upravo zato norme i postoje da reguliraju raspon u kojem je transformator s obzirom na tražene tehničke parametre prihvatljiv. Upravo se zato na norme i poziva u dokumentaciji o nabavi. Slijedom navedenog, nastavlja naručitelj, proizlazi i propisana forma ispitnih listova transformatora za ispitivanja u tvornici gdje se potvrđuje struja kratkog spoja. Ispitni listovi su napravljeni u formi tako da je u prvom retku tvorničkog izvješća naslov „traženo od kupca“ ili „garantirano“, u drugom retku „izmjereno“ te u trećem stupcu „tolerancija po normi“. Iz iskustva s tvorničkih ispitivanja niza transformatora poznato je da se veličine u prvom i drugom retku nikada ne podudaraju. Važno je samo da su unutar tolerancije norme.

U pogledu struje magnetiziranja naručitelj navodi da se ovdje žalitelj ne poziva na norme. Norma sadrži precizne tolerancije te je naručitelj stava da ih ne mora posebice navoditi jer je normu posebno apostrofirao na više mjesta, odnosno u tablici tehničkih podataka za svaki transformator ponaosob. Struja magnetiziranja koju žalitelj navodi u direktnoj je vezi s gubicima u željezu transformatora, a poznato je da i gubici imaju toleranciju prema normi na koju se i naručitelj poziva. Upravo je navedeno razlog da se te dvije veličine u ispitnim izvješćima transformatora u tvornici nalaze jedna do druge i obje imaju normom propisanu toleranciju. Žalitelj u žalbenom navodu u prvom dijelu ističe da dokumentacija o nabavi nema tolerancije za struju magnetiziranja, a u završetku žalbenog navoda predlaže da se ista dokumentacijom dopusti u cijelom rasponu od nule do maksimalne vrijednosti nigdje ne spominjući normu, što je kontradiktorno, smatra naručitelj. Naručitelj je stava da su prethodno spominjane

tehničke veličine jasno propisane preciznim referiranjem na odgovarajuću normu te su tehnički zahtjevi jasni i nedvosmisleni kao i normom potkrijepljeni. Žalitelj se, s druge strane, kod jednog tehničkog parametra poziva na normu, a kod drugog ne poziva, što je nekonzistentno i zbunjujuće, smatra .

Ispitujući osnovanost navoda utvrđene su sljedeće činjenice.

Uvidom u Listu tehničkih karakteristika utvrđeno je da je naručitelj u odnosu na svaki transformator koji nabavlja, dakle u svakoj od 8 Tablica u stavci 3. pod nazivom Norme naveo sljedeće: IEC 60076 i prema popisu normi u točki 8. Tehničkih specifikacija.

U točki 8. Tehničkih specifikacija naručitelj je naveo Program kontrole i osiguranja kvalitete (plan osiguranja kvalitete (QA plan) i plan kontrole kvalitete (QC plan), elementi osiguranja kvalitete - tehnička dokumentacija, preuzimanje robe/opreme, kontrola kvalitete u procesu proizvodnje i preuzimanja opreme, osiguranje kvalitete na mjestu ugradnje, puštanje u pogon).

U točki 9. *Popis normi* Tehničke specifikacije naručitelj je propisao da novi transformatori moraju biti proizvedeni i ispitani u skladu sa sljedećim normama i dao Tablicu 10. Popis normi koje novi transformatori moraju zadovoljiti:

1.a HRN EN 60076-1:2011 Energetski transformatori -- 1. dio: Općenito (IEC 60076-1:2011; EN 60076-1:2011) (engl. Power transformers -- Part 1: General (IEC 60076-1:2011; EN 60076-1:2011)),

1.b HRN EN 60076-2:2011 Energetski transformatori -- 2. dio: Zagrijanje transformatora napunjenih tekućim dielektrikom (IEC 60076-2:2011; EN 60076-2:2011) (engl. Power transformers -- Part 2: Temperature rise for liquid-immersed transformers (IEC 60076-2:2011; EN 60076-2:2011)),

1.c HRN EN 60076-3:2014 Energetski transformatori -- 3. dio: Izolacijske razine, dielektrična ispitivanja i vanjski razmaci u zraku (IEC 60076-3:2014/A1:2018), (engl. Power transformers -- Part 3: Insulation levels, dielectric tests and external clearances in air (IEC 60076-3:2013/AMD1:2018, EN 60076-3:2014/A1:2018)),

1.d HRN EN 60076-4:2008 Energetski transformatori -- 4. dio: Upute za ispitivanja udarnim i sklopnim naponom -- Energetski transformatori i prigušnice (IEC 60076-4:2002; EN 60076-4:2002) (engl. Power transformers -- Part 4: Guide to the lightning impulse and switching impulse testing -- Power transformers and reactors (IEC 60076-4:2002; EN 60076-4:2002)),

1.e HRN EN 60076-5:2008 Energetski transformatori -- 5. dio: Otpornost na kratki spoj (IEC 60076-5:2006; EN 60076-5:2006) (engl. Power transformers -- Part 5: Ability to withstand short-circuit (IEC 60076-5:2006; EN 60076-5:2006)),

1.f HRN IEC 60076-7:2008 Energetski transformatori -- 7. dio: Opterećivanje uljem napunjenih energetskih transformatora (IEC 60076-7:2005) (engl. Power transformers -- Part 7: Loading guide for oil-immersed power transformer (IEC 60076-7:2005)),

1.g HRN IEC 60076-8:2008 Energetski transformatori -- 8. dio: Upute za primjenu (IEC 60076-8:1997) (engl. Power transformers -- Part 8: Application guide (IEC 60076-8:1997)),

1.h HRN EN 60076-10:2016 Energetski transformatori -- 10. dio: Određivanje zvučnih razina (IEC 60076-10:2016; EN 60076-10:2016) (engl. Power transformers -- Part 10: Determination of sound levels (IEC 60076-10:2016; EN 60076-10:2016)),

1.i HRN IEC 60076-10-1:2008 Energetski transformatori -- Dio 10-1: Određivanje zvučnih razina -- Upute za primjenu (IEC 60076-10-1:2005) (engl. Power transformers - - Part 10-1: Determination of sound levels -- Application guide (IEC 60076-10-1:2005)),

1.j HRN EN 60076-18:2013 Energetski transformatori -- 18. dio: Mjerenje frekvencijskog odziva (IEC 60076-18:2012; EN 60076-18:2012) (engl. Power

transformers -- Part 18: Measurement of frequency response (IEC 60076-18:2012; EN 60076-18:2012)),

1.k HRN EN IEC 60076-22-1:2019 Energetski transformatori -- Dio 22-1: Oprema za energetske transformatore i prigušnice -- Zaštitni uređaji (IEC 60076-22-1:2019; EN IEC 60076-22-1:2019) (engl. Power transformers -- Part 22-1: Power transformer and reactor fittings -- Protective devices (IEC 60076-22-1:2019; EN IEC 60076-22-1:2019))“... i po sličnom principu još devet normi.

Na kraju popisa naručitelj je stavio napomenu: Izrada transformatora po drugim normama koja osigurava iste ili bolje karakteristike i/ili kvalitetu također će biti prihvaćena.

Primjenom mjerodavnog prava na utvrđeno činjenično stanje Državna komisija je ocijenila da su žalbeni navodi osnovani. Naime, iz činjeničnog stanja u dokumentaciji o nabavi, točnije Listama tehničkih karakteristika proizlazi da je naručitelj jasno propisao tehničke karakteristike transformatora koje nabavlja (bez tolerancija i odstupanja), ali da je pri tome za svaki tip transformatora koji nabavlja uputio i na obvezu sukladnosti ponuđenih transformatora sa zahtjevima norme IEC 60076, ali i sa zahtjevima svih ostalih normi navedenih u točki 8. Tehničkih specifikacija. Međutim, ukoliko norma dozvoljava određene tolerancije i valorizacije a koje naručitelj prihvaća, tada je bio dužan, a sve u skladu s kogentnom odredbom članka 200. stavka 1. ZJN 216 da dokumentacija mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno te izrađena na način da omogućiti podnošenje usporedivih ponuda, opisati tehničke karakteristike predmeta nabave uvažavajući norme na koje ukazuje (dakle sa određenim dopuštenim odstupanjima) da bi se izbjegle eventualne nejasnoće i dvojbe u postupku pregleda i ocjene ponuda. Ovdje svakako treba reći da u točki 8. Tehničkih specifikacija, na koju naručitelj upućuje u Tablicama, nije naveden popis normi mjerodavnih za proizvodnju i ispitivanje transformatora, nego je naveden u točki 9. Tablica, što također doprinosi nejasnoći i nepreciznosti dokumentacije o nabavi. Pored opisanih nejasnoća i nepreciznosti u samim odredbama dokumentacije o nabavi, naručitelj je prema ocjeni Državne komisije izjavama u odgovoru na žalbu u postupak nabave zapravo unio dodatne elemente za koje navodi da će u postupku pregleda i ocjene ponuda primijeniti što govori u prilog činjenici da dokumentacija o nabavi nije u dovoljnoj mjeri jasna, precizna i nedvojbeno kako bi rezultirala dostavom usporedivih ponuda. Slijedom navedenog, žalbeni navodi da je dokumentacija o nabavi u opisanom segmentu o određenoj mjeri nejasna i neprecizna ocijenjeni su osnovanima.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, nije utvrđeno postojanje osobito bitnih povreda.

U skladu s prethodno navedenim, na temelju odredbe članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016 odlučeno je kao u točki 1. izreke ovog rješenja. Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno članku 419. stavku 4. ZJN 2016.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 10.000,00 eura, koji iznos se odnosi na uplaćenu naknadu za pokretanje žalbenog postupka.

Za ocjenu osnovanosti predmetnog zahtjeva mjerodavno pravo čine odredbe članka 431. stavka 2. i 3. ZJN 2016.

Budući da je žalitelj u žalbenom zahtjevu tražio poništenje odredbi dokumentacije o nabavi zahvaćene nezakonitošću, a Državna komisija je točkom 1.

izreke ovoga rješenja poništila odredbe dokumentacije o nabavi zahvaćene nezakonitošću, žalba je osnovana.

Budući da je žalba žalitelja osnovana, osnovan je i žaliteljev zahtjev za naknadu opravdanih troškova žalbenog postupka u iznosu od 10.000,00 eura, koji opravdani trošak se sastoji od uplaćene naknade za pokretanje žalbenog postupka. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom RH u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje Visokom upravnom sudu RH neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

ZAMJENICA PREDSJEDNICE

Danijela Antolković

